

URZĄD STATYSTYCZNY W ZIELONEJ GÓRZE

**AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI
W WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM
W III KWARTALE 2008 R.**

90 lat
1918-2008

Wydział Badań Ankietowych
Wydział Analiz

Notatka sygnalna

Grudzień 2008

Informacja została opracowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w III kwartale 2008 r.

Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności realizowane jest od 1992 r. przez Urzędy Statystyczne w Polsce metodą reprezentacyjną w cyklu kwartalnym według zasad schematu rotacyjnego. Wymiana prób elementarnych dokonywana jest kwartalnie.

Przedmiotem Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności jest fakt wykonywania pracy, pozostawania bezrobotnym lub biernym zawodowo w tygodniu objętym badaniem.

Podstawowe pojęcia i definicje

Podstawą metodologii Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności są definicje ludności aktywnej zawodowo (pracujących i bezrobotnych) przyjęte na XIII Międzynarodowej Konferencji Statystyków Pracy w październiku 1982 r.

Ludność aktywna zawodowo - tzw. siła robocza; wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne, zgodnie z poniższymi definicjami.

Do pracujących zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych, strajku.

Do grupy **pracujących** zaliczani są również uczniowie, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Ze względu na przyjęte założenia metodologiczne badania, liczba pracujących uzyskana w wyniku BAEL nie obejmuje niektórych kategorii osób, które są wliczone do pracujących w sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia, m.in.:

- pracujących, mieszkających w hotelach pracowniczych;
- pracujących za granicą na rzecz polskich pracodawców.

Bezrobotni, według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności to osoby w wieku 15-74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi;
- aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aby znaleźć pracę;
- były gotowe (zdolne) podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do grupy bezrobotnych zostały zaliczone także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Bierni zawodowo to osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w badanym tygodniu spełniały następujące warunki:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały;
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były gotowe (zdolne) do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym;
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie dłuższym niż 3 miesiące lub do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

Współczynnik aktywności zawodowej - obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem lub danej grupy.

Wskaźnik zatrudnienia - obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych do liczby ludności aktywnej zawodowo ogółem oraz danej grupy.

Stopę bezrobocia w badanym okresie obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych do liczby ludności aktywnej zawodowo ogółem oraz danej grupy.

U w a g a: Sumy niektórych danych mogą być różne od wielkości podanych w rubrykach „ogółem” - wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

1. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w III kwartale 2008 r.

W III kwartale 2008 r. zbiorowość aktywnych zawodowo w województwie lubuskim liczyła 464 tys. osób, natomiast biernych zawodowo 393 tys. osób.

W porównaniu z poprzednim kwartałem liczba osób aktywnych zawodowo zwiększyła się o 17 tys. (o 3,8%), nastąpił natomiast spadek liczby biernych zawodowo o 6 tys. (o 1,5%). Aktywni zawodowo stanowili 54,1%, tj. o 1,3 pkt proc. więcej w stosunku do ubiegłego kwartału br. Pracujący stanowili w województwie 50,9% populacji osób powyżej 15 lat i ich odsetek był wyższy niż w II kwartale 2008 r. o 1,6 pkt proc.

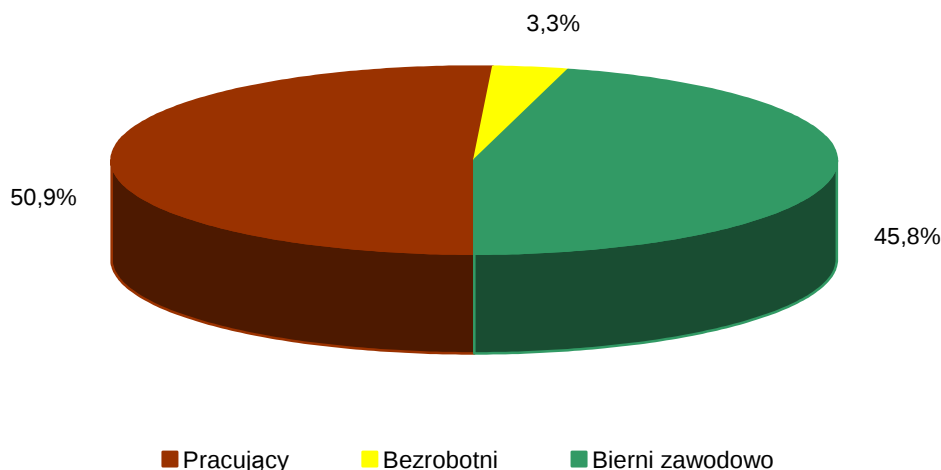
Osoby bezrobotne stanowiły 3,3% i w porównaniu z II kwartałem 2008 r. ich liczba spadła o 0,4 pkt proc.

W III kwartale br. odsetek ludności biernej zawodowo kształtował się na poziomie 45,8% i był niższy niż w II kwartale 2008 r. o 1,4 pkt proc.

W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku nastąpiły istotne zmiany w strukturze ludności powyżej 15 lat: populacja osób aktywnych zawodowo zmniejszyła się o 34 tys. osób, tj. o 6,8%, liczba osób pracujących zmniejszyła się o 18 tys., tj. o 4,0%, a liczba bezrobotnych spadła o 16 tys., tj. o 36,4%.

Współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku powyżej 15 lat w III kwartale 2008 r. kształtował się na poziomie 54,1%, tj. był o 0,3 pkt proc. wyższy niż w analogicznym okresie ub. roku. Był on zbliżony dla ludności zamieszkałej w miastach i na wsi, i wynosił odpowiednio 55,3% i 52,1%. Dla populacji mężczyzn współczynnik ten wynosił 63,2% i podobnie jak w ubiegłych kwartałach był znacznie wyższy niż dla populacji kobiet (45,9%).

Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według aktywności ekonomicznej w III kwartale 2008 r.

Tabl. 1. Ludność aktywna i bierna zawodowo w wieku 15 lat i więcej w III kwartale 2008 r.

Wyszczególnienie	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
	ogółem	pracujący	bezrobotni	
	w tys.			
Ogółem	464	436	28	393
mężczyźni.....	258	243	15	150
kobiety	206	193	14	242
Z liczby ogółem:				
Miasta	301	282	19	244
Wieś.....	163	154	10	149

Tabl. 2. Współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku 15 lat i więcej

Wyszczególnienie	2007	2008			
	III kwartał	II kwartał	III kwartał		
	współczynnik aktywności zawodowej w %			przyrost (+)/spadek (-) w porównaniu do	
				III kwartału 2007	II kwartału 2008
Ogółem	53,8	52,8	54,1	+0,3	+1,3
mężczyźni.....	61,7	62,1	63,2	+1,5	+1,1
kobiety	46,6	44,6	45,9	-0,7	+1,3
Z liczby ogółem:					
Miasta	54,8	53,9	55,3	+0,5	+1,4
Wieś.....	52,4	51,2	52,1	-0,3	+0,9

1.1. Współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia

W III kwartale 2008 r. współczynnik aktywności zawodowej był najwyższy wśród osób z wykształceniem wyższym i wynosił 80,2%. Był on również wysoki wśród osób z wyuczonym zawodem, tj. z wykształceniem zasadniczym zawodowym (67,5%) oraz policealnym i średnim zawodowym (66,7%). Najniższy współczynnik aktywności zawodowej (16,4%) odnotowano w grupie osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego.

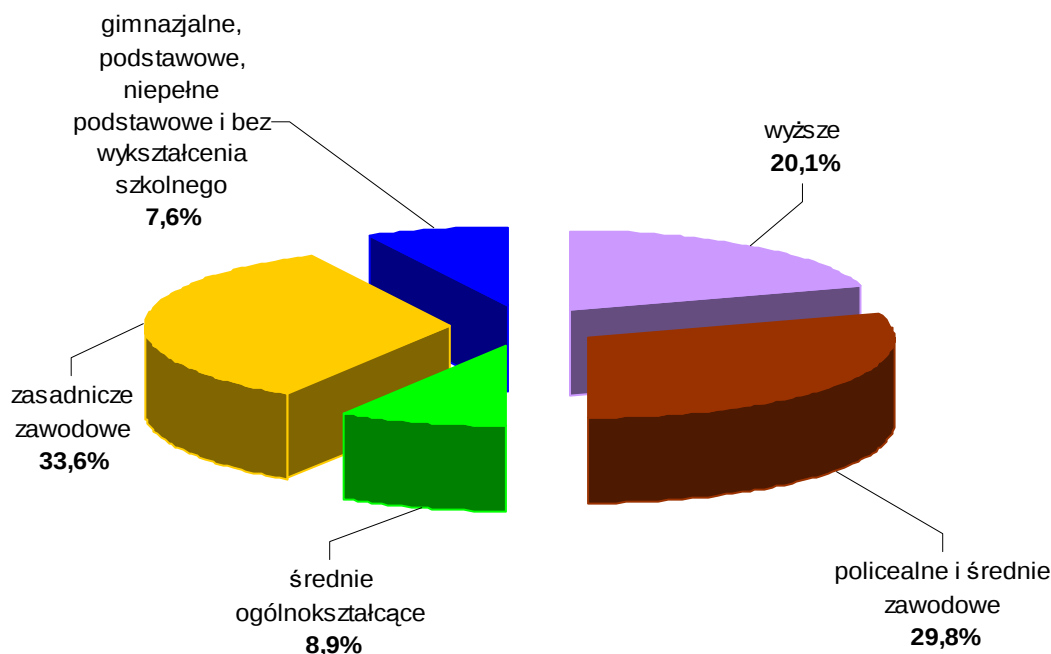
W porównaniu z poprzednim kwartałem nastąpiły znaczące zmiany w strukturze zbiorowości aktywnych zawodowo według posiadanego wykształcenia. W III kwartale br. wzrost współczynnika aktywności zawodowej odnotowano w dwóch grupach: w grupie osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (wyższy o 0,4 pkt proc.) oraz w grupie osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (wyższy o 3,1 pkt proc.). W grupie osób z wyższym wykształceniem oraz wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego nastąpił nieznaczny spadek współczynnika – po 0,9 pkt proc. w obu grupach.

W porównaniu do III kwartału ub. roku współczynnik aktywności zawodowej był niższy dla osób z wykształceniem wyższym (o 3,0 pkt proc.), dla osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego (o 2,5 pkt proc.). W przypadku osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym oraz zasadniczym zawodowym współczynnik aktywności zawodowej wzrósł odpowiednio o 1,6 pkt proc. i 1,8 pkt proc.

Tabl. 3. **Współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia w III kwartale 2008 r.**

Wykształcenie	Aktywni zawodowo w tys.	Współczynnik aktywności zawodowej w %
Ogółem	464	54,1
wyższe	93	80,2
policealne i średnie zawodowe	138	66,7
średnie ogólnokształcące	41	45,6
zasadnicze zawodowe	156	67,5
gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	35	16,4

Struktura aktywności zawodowej ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia w III kwartale 2008 r.

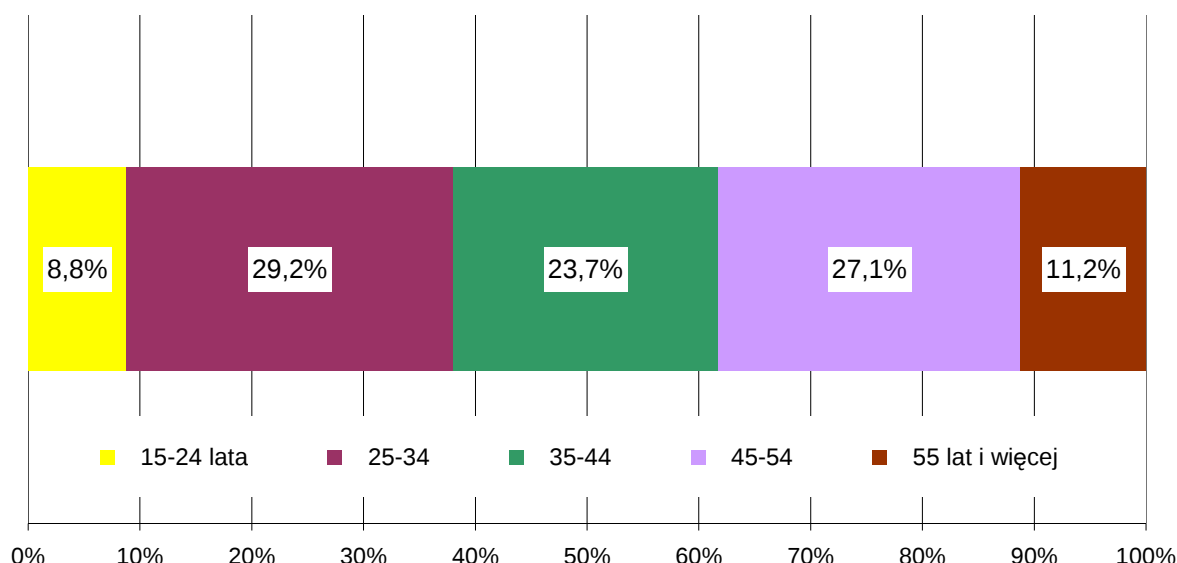

1.2. Współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku

W grupie aktywnych zawodowo w III kwartale br. 29,2% stanowiły osoby w wieku 25-34 lata. Osoby w przedziałach wiekowych 35-44 lata i 45-54 lata stanowiły razem połowę populacji aktywnych zawodowo (50,8%). Najmniej aktywne zawodowo były najmłodsza (w wieku 15-24 lata) i najstarsza kategoria wiekowa (powyżej 55 lat), odpowiednio: 8,8% i 11,2%. W porównaniu do ubiegłego kwartału

odnotowano większy udział osób aktywnych zawodowo w przedziałach wiekowych: 25-34 lata, 45-54 lata oraz w grupie 55 lat i więcej, w pozostałych grupach wiekowych odnotowano spadek.

Struktura aktywności zawodowej ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku w III kwartale 2008 r.

2. Pracujący

W III kwartale br. zbiorowość pracujących zmniejszyła się w porównaniu z III kwartałem ub. roku z 454 tys. do 436 tys. osób, tj. o 3,9%. W miastach liczba pracujących w omawianym okresie spadła o 2,8%, a na wsiach o 6,1%. Liczba pracujących kobiet spadła o 5,6%, a mężczyzn o 2,4%.

Odwrotną tendencję zmian zaobserwowano w porównaniu z II kwartałem br. Odnotowano wzrost liczby pracujących o 4,6%. Na wsi odsetek ten był wyższy o 9,2%, a w miastach odnotowano wzrost o 2,5%. Populacja pracujących kobiet zwiększyła się o 5,5%, a populacja pracujących mężczyzn zwiększyła się o 4,3%. Powyższe zmiany w zbiorowości osób pracujących w omawianych okresach znajdowały odzwierciedlenie w tendencjach zmian wskaźnika zatrudnienia. Zarówno w porównaniu z III kwartałem ub. roku jak i w porównaniu do II kwartału br. nastąpił wzrost wskaźnika zatrudnienia - odpowiednio o 1,8 pkt proc. i o 1,6 pkt proc.

Tabl. 4. Wskaźnik zatrudnienia ludności w wieku 15 lat i więcej

Wyszczególnienie	2007		2008		
	III kwartał		II kwartał	III kwartał	
	współczynnik zatrudnienia w %			przyrost (+)/spadek (-) w porównaniu do	
				III kwartału 2007	II kwartału 2008
Ogółem	49,1	49,3	50,9	+1,8	+1,6
mężczyźni.....	55,8	58,5	59,6	+3,8	+1,1
kobiety	42,8	40,8	43,0	+0,2	+2,2
Z liczby ogółem:					
Miasta.....	50,3	50,1	51,8	+1,5	+1,7
Wieś.....	47,0	47,5	49,2	+2,2	+1,7

2.1. Pracujący według statusu zatrudnienia

W III kwartale br. w populacji osób pracujących zdecydowaną większość stanowiły osoby wykonujące pracę najemną (366 tys. osób), z tego 235 tys. osób zatrudnionych było w sektorze prywatnym, natomiast 131 tys. stanowiły osoby zatrudnione w sektorze publicznym. W populacji pracodawców i pracujących na własny rachunek odnotowano 62 tys. osób. W porównaniu z II kwartałem br. wzrosła liczba osób zatrudnionych w sektorze publicznym – o 19 tys. osób, natomiast liczba osób zatrudnionych w sektorze prywatnym nie uległa zmianie.

W grupie pracowników najemnych wykonujących pracę stałą największe zatrudnienie wykazane zostało w sektorze prywatnym, tj. 160 tys. osób, a w sektorze publicznym zatrudnionych było 117 tys. Pracę najemną na czas określony wykonywało 89 tys. osób, z tego 75 tys. osób w sektorze prywatnym i 14 tys. w sektorze publicznym.

W grupie osób wykonujących pracę najemną większość stanowili mężczyźni – 196 tys., kobiet było 169 tys. Wśród zatrudnionych najemnie w sektorze publicznym większość stanowiły kobiety – 82 tys. natomiast w sektorze prywatnym mężczyźni – 147 tys. W grupie pracodawców i pracujących na własny rachunek zdecydowanie przeważali mężczyźni (44 tys.), a kobiet odnotowano 18 tys.

Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania, większość osób pracujących najemnie mieszkała w miastach, tj. 240 tys., z tego 150 tys. osób zatrudnionych było w sektorze prywatnym i 90 tys. w sektorze publicznym.

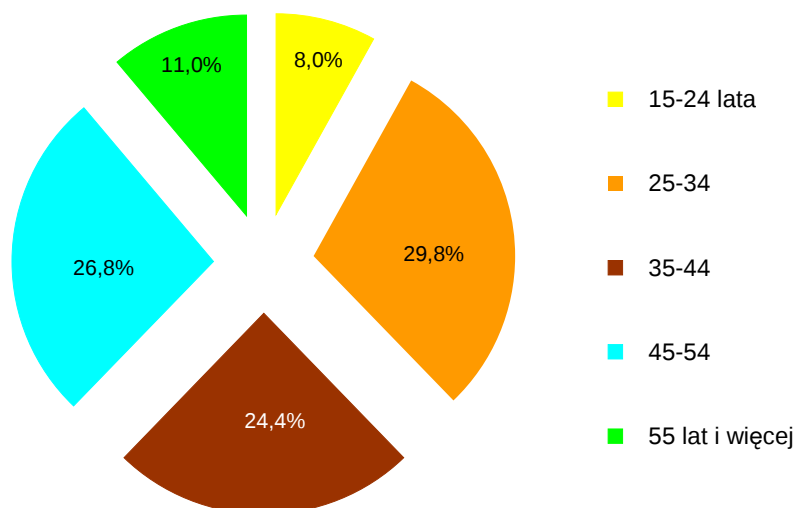
Tabl. 5. **Pracujący według statusu zatrudnienia w III kwartale 2008 r.**

Tabl. 5. Pracujący według statusu zatrudnienia w III kwartale 2008 r.				
Wybrane kategorie statusu zatrudnienia	Pracujący najemnie			Pracodawcy i pracujący na własny rachunek
	ogółem	w sektorze		
		publicznym	prywatnym	
	w tys.			
Ogółem	366	131	235	62
praca stała.....	277	117	160	-
praca na czas określony ...	89	14	75	-
Z liczby ogółem:				
Mężczyźni.....	196	49	147	44
Kobiety.....	169	82	88	18
Miasta	240	90	150	40
Wieś	126	41	85	22

2.2. Pracujący według kategorii wieku

Najliczniejszą kategorię pracujących stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (29,8%). Wśród osób w wieku 35-54 lata zatrudnionych było 51,2%, z tego w wieku 35-44 lata (24,4%), a w wieku 45-54 lata (26,8%). Najmniej liczną grupę wiekową wśród pracujących stanowiły osoby najmłodsze, czyli w wieku 15-24 lata (8,0%) oraz osoby w wieku 55 lat i więcej (11,0%).

Struktura pracujących według wieku w III kwartale 2008 r.

3. Bezrobotni

W populacji osób bezrobotnych w III kwartale br. nastąpił spadek liczby bezrobotnych w porównaniu do III kwartału ub. roku i II kwartału br. Zbiorowość bezrobotnych w skali roku uległa obniżeniu o 36,4 pkt proc., a w skali kwartału o 9,7 pkt proc.

Na przestrzeni kwartału nastąpił nieznaczny spadek bezrobotnych mieszkańców miast (o 1 tys.). W porównaniu z III kwartałem ub. roku nastąpił spadek liczby bezrobotnych mężczyzn z 26 tys. do 15 tys. W grupie bezrobotnych kobiet obserwowano spadek ich liczby z 18 tys. do 14 tys. osób.

W III kwartale br. stopa bezrobocia kształtowała się na poziomie 6,0% i była niższa o 2,8 pkt proc. niż przed rokiem i niższa o 0,9 pkt proc. niż w poprzednim kwartale.

Tabl. 6. **Stopa bezrobocia ludności w wieku 15 lat i więcej**

Wyszczególnienie	2007	2008			
	III kwartał	II kwartał	III kwartał		
	stopa bezrobocia w %			przyrost (+)/spadek (-) w porównaniu do	
				III kwartału 2007	II kwartału 2008
Ogółem	8,8	6,9	6,0	-2,8	-0,9
mężczyźni.....	9,5	5,7	5,8	-3,7	+0,1
kobiety	8,1	8,5	6,8	-1,3	+1,7
Z liczby ogółem:					
Miasta	8,2	6,8	6,3	-1,9	-0,5
Wieś.....	10,4	6,6	6,1	-4,3	-0,5

3.1 Stopa bezrobocia według poziomu wykształcenia

Poziom wykształcenia jest ściśle związany ze stopą bezrobocia badanej populacji. Im wyższe wykształcenie, tym mniejsza stopa bezrobocia w danej kategorii.

W III kwartale br. najwyższa stopa bezrobocia wystąpiła wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego, tj. 11,4%. Najniższa stopa bezrobocia w III kwartale br. odnotowana została wśród osób z wykształceniem wyższym - 4,3%.

Tabl. 7. **Stopa bezrobocia według poziomu wykształcenia w III kwartale 2008 r.**

Wykształcenie	Bezrobotni w tys.	Stopa bezrobocia w %
Ogółem	28	6,0
wyższe	4	4,3
policealne i średnie zawodowe	9	6,5
średnie ogólnokształcące	2	4,9
zasadnicze zawodowe	10	6,4
gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	4	11,4

W ogólnej populacji osób bezrobotnych najmniejszy odsetek stanowiły osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym. Najwięcej bezrobotnych odnotowano wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz policealnym i średnim zawodowym. Liczną grupę bezrobotnych stanowiły również osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego oraz z wykształceniem wyższym.

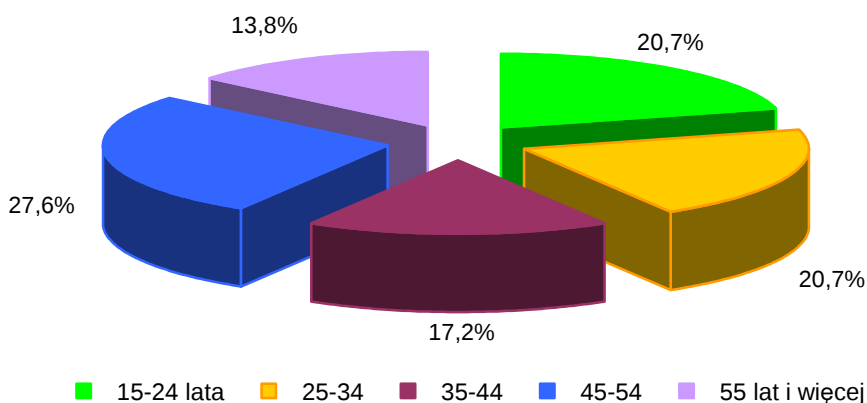
Struktura bezrobocia według poziomu wykształcenia w III kwartale 2008 r.

3.2 Stopa bezrobocia według kategorii wiekowej

Najbardziej liczną kategorię wiekową wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 45-54 lata (27,6%). Co piąty bezrobotny nie ukończył 34 roku życia. Znaczącą liczbę bezrobotnych odnotowano także w kategorii wiekowej 35-44 lata (17,2%). Najmniej bezrobotnych było wśród osób w wieku 55 lat i więcej (13,8%).

Struktura bezrobotnych według wieku w III kwartale 2008 r.

4. Bierni zawodowo

Liczba biernych zawodowo w III kwartale br. liczyła 393 tys. osób i w skali roku spadła o 34 tys., a w skali kwartału spadek wyniósł 6 tys. osób.

Ze względu na miejsce zamieszkania, w zbiorowości biernych zawodowo 244 tys. (62,0%) stanowili mieszkańcy miast, a 145 tys. (38,0%) mieszkańcy wsi.

Podobnie, jak w poprzednim kwartale, zdecydowaną większość biernych zawodowo stanowiły kobiety - 243 tys., tj. 61,8% populacji. Mężczyzn biernych zawodowo odnotowano 150 tys., tj. 38,2%.

Jako przyczynę nieposzukiwania pracy przez biernych zawodowo, najczęściej wskazywano emeryturę (42,0%). Co czwarty bierny zawodowo nie poszukiwał pracy ze względu na kontynuowanie nauki oraz uzupełnianie kwalifikacji. Z powodów osobistych lub rodzinnych nie poszukiwało pracy 8,2% biernych zawodowo, a 5,4% było zniechęconych bezskutecznością poszukiwania pracy i dlatego nie podjęło żadnych kroków w celu jej znalezienia.

Struktura osób biernych zawodowo nieposzukujących pracy według przyczyn w III kwartale 2008 r.

